

OP VERKENNING 4

HANDLEIDING IN HET VERKEER

Stijn Jacomen
Stefaan Casier

 van in

Naam: .....

Klas: .....

 VSV
IEDEREEN MEE
VOOR VEILIG VERKEER

Op verkenning in het verkeer leerjaar 4 bestaat uit:

- een themaschrift
- een handleiding
- een prentenset
- digitale ondersteuning
  - Bingel Plus
  - Bingel Start

Een volledig productoverzicht vind je op www.opverkenning.be.

Auteur: Stijn Jacomen

Coördinator: Stefaan Casier

Fotokopieerapparaten zijn algemeen verspreid en vele mensen maken er haast onnadenkend gebruik van voor allerlei doeleinden. Jammer genoeg ontstaan boeken niet met hetzelfde gemak als kopieën.

Boeken samenstellen kost veel inzet, tijd en geld. De vergoeding van de auteurs en van iedereen die bij het maken en verhandelen van boeken betrokken is, komt voort uit de verkoop van die boeken.

In België beschermt de auteurswet de rechten van deze mensen. Wanneer u van boeken of van gedeelten eruit zonder toestemming kopieën maakt, buiten de uitdrukkelijk bij wet bepaalde uitzonderingen, ontnemt u hun dus een stuk van die vergoeding. Daarom vragen auteurs en uitgevers u beschermde teksten niet zonder schriftelijke toestemming te kopiëren buiten de uitdrukkelijk bij wet bepaalde uitzonderingen.

Verdere informatie over kopieerrechten en de wetgeving met betrekking tot reproductie vindt u op www.reprobel.be.

Ook voor het onlinelesmateriaal gelden deze voorwaarden. De licentie die toegang verleent tot dat materiaal is persoonlijk. Bij vermoeden van misbruik kan die gedeactiveerd worden. Meer informatie over de gebruiksvoorwaarden leest u op www.diddit.be.

© Uitgeverij VAN IN, Wommelgem, 2020

De uitgever heeft ernaar gestreefd de relevante auteursrechten te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Wie desondanks meent zekere rechten te kunnen doen gelden, wordt verzocht zich tot de uitgever te wenden.

Copyrights:

- Foto's bij Les 7: Hanne Reumers (kopieerblad p. 24), VSV (kopieerbladen p. 25, 26)
- Filmpje bij Les 4 'Fluo of niet' © Filmopname en filmmontage: Hans Degel – Hademus Studio, (Bron: www.gitaarboekvoorbeginners.be en www.joepienederlands.be)
- Filmpjes bij Les 4 'Zichtbaarheid: Tel de niet-gemotoriseerde weggebruikers' ©VSV
- Filmpje bij Les 4 'Hoe kies je een fietshelm voor kinderen?' ©Test Aankoop (www.test-aankoop.be)
- Filmpje bij Les 4 'Hoe fiets ik veilig naar school?' © CM Limburg
- Filmpje bij Les 7 'Het voetgangersbrevet goud - De vijf vaardigheden' © VSV
- Filmpjes bij Les 11 'Een spiraalverband aanleggen' en 'Een kruisverband aanleggen' © Rode Kruis Vlaanderen

Eerste druk 2020
ISBN 978-90-306-9463-2
D/2020/0078/10
Art. 593191/01
NUR 193

Concept binnenwerk: HarderBetterFasterStronger
Concept cover: D'hondt-Ravijts
Beeld cover: La Mancha
Opmaak: Bananas.net
Tekeningen: Eric Bouwens en Jonas Van de Vyver

Domein(en): ruimte - verkeer

Onderwerp: verkeersvaardigheden oefenen in een beschermde omgeving

Lesduur: 100 minuten

LEERPLANDOELLEN

Bij het onlinelesmateriaal vind je een overzicht met alle leerplandoelstellingen per les.

MATERIAAL

Voor elke leerling

- themaschrift p. 10-11
- kopieerblad p. 8 (observatiefiche)
- fiets, fietshelm

Voor de leerkracht

- bordboek
- bordles
- kopieerbladen p. 9-13 (activiteitenfiches)
- prentenset: prent 7

Voor de klas

- materiaal voor de activiteiten

Het doel van de les

In deze les...

- oefen ik om met voldoende evenwicht en stuurvastheid te fietsen.
- oefen ik deze verkeersvaardigheden: omkijken over de linkerschouder, slalommen, linker- en rechterarm uitsteken, over een oneffen terrein fietsen en onvoorzien remmen.

Vorbereiding

Voor de leerkracht

- Verdeel de klas in groepen van drie.
- Kopieer voor elke leerling de observatiefiche (kopieerblad p. 8).
- Verzamel het materiaal voor de activiteiten en stel het op aan de hand van de activiteitenfiches (kopieerbladen p. 9-13).

Voor de leerlingen

Laat de leerlingen hun fiets, fietshelm en fluohesje meebrengen.

Start (15 min.)

Projecteer de ontdekplaat en bespreek de fietser die naar rechts wil afslaan.

- *Wat doet deze fietser met zijn arm?*
- *Waarom is dat belangrijk?*
- *Waarop moet je allemaal letten als je wilt afslaan?*

Klik op de fietser die naar rechts wil afslaan om in te zoomen op de hotspots van deze les.

Vandaag oefenen we in een beschermde omgeving een aantal vaardigheden die je moet kunnen bij het fietsen. We passen ze later ook toe in het verkeer.

Kern en verwerking (70 min.)

Fietstraining

Projecteer de verschillende verkeersvaardigheden: over de linkerschouder kijken, slalommen, linker- en rechter arm uitsteken, over een oneffen terrein

TIP

Als je een grote klas hebt dan kun je bepaalde activiteiten dubbel plaatsen.

kopieerbladen p. 8-13
themaschrift p. 10-11

TIP

Laat de leerlingen hun eerste activiteit klaarzetten en hun laatste activiteit opruimen.

themaschrift p. 10-11

rijden en onvoorzien remmen. Bespreek het belang van de vaardigheden aan de hand van deze vragen:

- *Waarom is het belangrijk om de vaardigheid goed te beheersen?*
- *Wanneer heb je ze nodig in het verkeer?*
- *Wat kan er gebeuren als je de vaardigheid niet goed beheerst?*

Overlopen van activiteiten

Verdeel de klas in groepen van drie en verduidelijk de rollen.

- **De fietser** voert de activiteit uit.
- **De helper** ondersteunt de fietser bij de activiteit.
- **De observator** observeert, geeft feedback en kleurt het passende aantal sterren op de observatiefiche.

Bespreek de activiteiten aan de hand van de activiteitenfiches. Laat de leerlingen eventueel meevolgen aan de hand van **opdracht 1a**.

- 1 Op een signaal over de linkerschouder kijken en zeggen welke kleur je ziet.
- 2 Slalommen tussen kegels over een korte afstand.
- 3 Linker- en rechterarm uitsteken en een tennisbal in een emmer gooien.
- 4 Over een oneffen terrein rijden zonder een voet op de grond te plaatsen.
- 5 Op een teken plots remmen.

Om de beurt voer je de activiteit uit. Je wisselt van rol als de fietser klaar is. Zorg dat iedereen fietser, helper en observator is geweest. De eerste ronde is om te oefenen. Bij de oefenronde kan de observator nog tips geven. Bij de tweede ronde vult de observator de observatiefiche in. Als iedereen aan de beurt is geweest en er nog voldoende tijd is, mag je de activiteit herhalen. Na tien minuten schuiven de groepen door naar de volgende activiteit.

De leerlingen voeren in groepjes van drie de verschillende activiteiten uit. Geef duidelijk aan wie waar begint en hoe ze moeten doorschuiven. Er starten meerdere groepen per activiteit. Om de tien minuten geef jij een signaal waarop de groepen doorschuiven naar de volgende activiteit.

Afronding (15 min.)

Laat de leerlingen in de klas ook zichzelf beoordelen aan de hand van de sterren en de duimen. Bij **opdracht 1b** kleuren ze de sterren en de duimen. Hoe meer sterren ze kleuren, hoe beter ze de activiteit hebben uitgevoerd. Hoe meer duimen ze kleuren, hoe leuker ze de activiteit vonden.

Geef de leerlingen de kans om met elkaar in gesprek te gaan over hun beoordeling.

- *Wat lukte goed? Wat lukte minder goed?*
- *Waarom? Hoe kun je dat zelf oefenen?*

LES 5 Trap maar lekker door.

In deze les ...

- oefen ik om met voldoende evenwicht en stuurvastheid te fietsen.
- oefen ik deze verkeersvaardigheden: omkijken over de linkerschouder, slalommen, linker- en rechterarm uitsteken, over een oneffen terrein fietsen en onvoorzien remmen.

1 Fietstraining

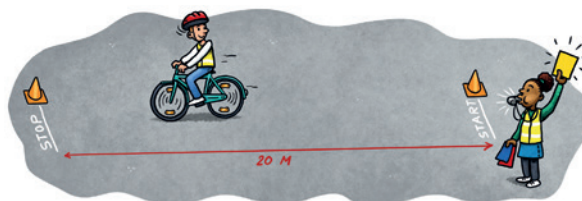
- a Bespreek met je juf of meester de verschillende activiteiten en voer ze uit.
  - b Evalueer jezelf. Kleur de sterren en duimen.
- ☆ Hoe meer sterren, hoe beter je het deed.
  - 👍 Hoe meer duimen, hoe leuker je de activiteit vond.

Omkijken over de linkerschouder

Materiaal: drie gekleurde kaartjes, een fluitje, twee kegels

Fietser: Rijd van de ene kegel naar de andere. Als je het fluitje hoort, kijk je over je linkerschouder en zeg je welke kleur je ziet.

Helper: Blaas op het fluitje en steek een gekleurd kaartje omhoog.

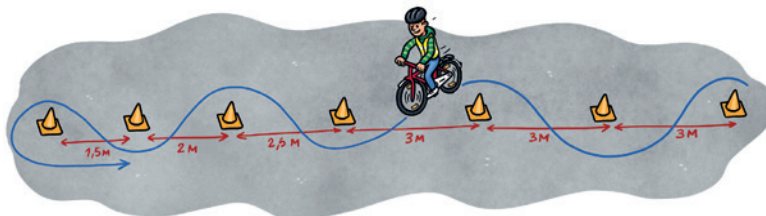

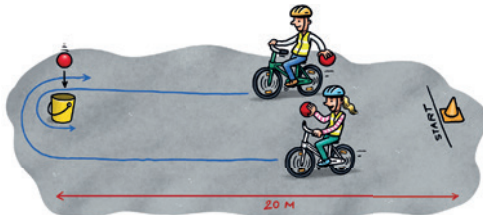
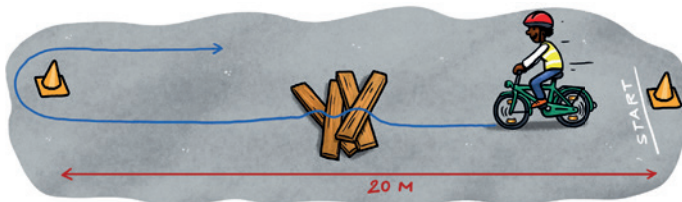
Slalommen over een korte afstand

Materiaal: zeven kegels

Fietser: Slalom tussen de kegels zonder een voet op de grond te plaatsen.

Helper: Als de fietser een kegel raakt, zet je die terug op zijn plaats.

Linker- en rechterarm uitsteken**Materiaal:** tennisballen, emmer, kegel**Fietser:** Neem een tennisbal in je rechterhand. Fiets naar de emmer en gooi de tennisbal al fietsend in de emmer. Herhaal, maar dan met je linkerhand.**Helper:** Zorg dat er altijd voldoende tennisballen aan de start zijn.**Over een oneffen terrein rijden****Materiaal:** takken of plankjes, twee kegels**Fietser:** Rijd over de takken of plankjes zonder een voet op de grond te plaatsen.**Helper:** Leg de takken of plankjes altijd terug bij elkaar.**Onvoorzien remmen****Materiaal:** twee kegels**Fietser:** Rijd van de ene kegel naar de andere. Wanneer je 'stop' hoort, stop je onmiddellijk.**Helper:** Roep 'stop' om de fietser te laten stoppen.